

Главен асистент Галина Димитрова - УНСС

ОСНОВНИ ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ЗАСТРАХОВАТЕЛНИТЕ ПОСРЕДНИЦИ ЗА РАБОТА В ДРУГИ СТРАНИ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

1. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Нов момент за България като член на ЕС е, че съгласно изискванията на европейската Директива за застрахователното посредничество 2002/92/ЕС и Кодекса за застраховането /наричани за краткост Директивата и Кодекса/, **застрахователен брокер и застрахователен агент**, които са вписани в регистъра на Комисията за финансов надзор в България, **могат да организират извършването на дейност на територията на друга държава членка при условията на правото на свободно установяване и на свободата на предоставяне на услуги.**

От сравнителния анализ на нормативната уредба и организацията на застрахователното посредничество в ЕС и в България, отразена в Директивата и в Кодекса, се извеждат следните няколко общи определения на **държава членка**.

Държава членка е държава, която е членка на Европейския съюз или друга държава, която принадлежи към Европейското икономическо пространство.

Държава членка по произход е държавата членка: а/ където е седалището на застрахователя, който покрива риска;

б/ където е постоянното пребиваване и където извършва дейност застрахователният брокер или застрахователният агент - физическо лице; държавата членка, където е седалището на застрахователния брокер или застрахователния агент - юридическо лице;

в/ в която застрахователят е получил лиценз при преобразуване на застраховател съгласно Кодекса.

От своя страна, **приемаща държава членка** е държавата членка:

а/ която не е държава членка по произход и където застрахователят има клон;

б/ където застрахователният брокер или застрахователният агент има клон или предоставя услуги.

Кодексът в съответствие с Директивата урежда **начина на уведомяване и започване на дейност** на застрахователни брокери или застрахователни агенти от България в **друга държава членка**.

По принцип компетентните органи на всяка от приемащите държави членки по чл. 6, ал. 1 на Директива 2002/92/ЕС за застрахователното посредничество би трябвало да информират компетентните органи от съответните страни, отговорни за регистрацията/ нотификацията на застрахователните посредници, за своето желание дали да бъдат уведомявани или не, за намерението на съответните застрахователни посредници от другите държави членки да извършват дейност на територията им. Въз основа на това е предвидено в рамките на ЕС да се информират компетентните органи на останалите държави членки за това заявено желание.

2. ОСНОВНИ ИЗИСКВАНИЯ

Основните изисквания към застрахователните посредници за работа в други страни членки на ЕС, произтичат от европейската Ди-

ректива и от Кодекса. Най-важните от тях са систематизирани в настоящия материал.

Застрахователният посредник - брокер или агент, регистриран в Република България, **който съгласно Директивата и Кодекса възнамерява да извършва дейност в една или повече приемащи държави членки** при условията на правото на установяване или на свободата на предоставяне на услуги, **предварително уведомява за това българския компетентен орган** - Комисията за финансов надзор.

В едномесечен срок от получаване на посоченото предварително уведомяване от застрахователния посредник Комисията за финансов надзор **би следвало да информира съответния компетентен орган на приемащата държава членка** за намерението на застрахователния брокер или застрахователния агент от България да извършва дейност на нейната територия.

След това Комисията за финансов надзор незабавно информира застрахователния брокер, съответно застрахователния агент от България, за извършеното уведомяване на компетентния орган на приемащата държава членка.

Застрахователният посредник - както агент, така и брокер, **би могъл да започне да извършва дейност на територията на приемащата държава членка** след изтичането на един месец от уведомяването му от Комисията за финансов надзор. Ако приемащата държава членка, респективно нейният компетентен орган, не желае да бъде уведомявана, застрахователният брокер, съответно застрахователният агент, може незабавно да започне да извършва дейността си при спазване на законите на приемащата държава членка.

За българските застрахователни посредници, които съобразно с Директивата и Кодекса ще осъществяват дейност в друга държава членка, **в регистъра на**

застрахователните брокери и застрахователните агенти на Комисията за финансов надзор се вписват съответните обстоятелства (съгласно Наредба № 15/2004г. за воденето и съхраняването на регистрите от КФН и за подлежащите на диференцирано, както следва:

- за застрахователните брокери - юридически лица;
- за застрахователните брокери - еднолични търговци;
- за застрахователните агенти - юридически лица;
- за застрахователните агенти - еднолични търговци;
- за застрахователните агенти - физически лица.

Директивата и Кодексът

изискват застрахователните посредници да **поддържат задължителна застраховка „Професионална отговорност“, валидна за цялата територия на Европейския съюз и другите страни от Европейското икономическо пространство**. Тя трябва да покрива отговорността за вреди, настъпили на територията на държава членка при извършване на дейност по застрахователно посредничество, вследствие на неговото виновно действие или бездействие.

Минималната застрахователна сума на застраховката е 2 000 000 лв. /1 000 000 евро по Директивата/ за всяко застрахователно събитие и 3 000 000 лв. /1 500 000 евро по Директивата/ за всички застрахователни събития за една година.

Застраховката „Професионална отговорност“ покрива отговорността за вреди, причинени и от виновно действие или бездействие на служители на застрахователния брокер при или по повод извършването на застрахователно или презастрахователно посредничество.

Посочената застраховка покрива отговорността за вреди, причинени и от виновно действие или бездействие

на застрахователен агент - физическо лице или на негови служители, ако той е юридическо лице по повод извършването на застрахователно посредничество. Задълженията, свързани със задължителната застраховка „Професионална отговорност“, валидна за цялата територия на Европейския съюз и Европейското икономическо пространство, се смята за изпълнено, ако застрахователният агент представи декларация от застрахователя/ застрахователите, които са го упълномощили да извършва застрахователно посредничество, за поемане на пълна отговорност за неговите действия като посредник.

В случай че застрахователният посредник бъде заличен от регистъра на Комисията за финансов надзор, то тя уведомява незабавно съответния компетентен орган на приемащата държава членка.

При повече от един компетентен орган по чл. 6, ал. 1 на европейската Директива в една държава членка то съответните държави членки си сътрудничат по такъв начин, че да осигурят координация в дейността на тези компетентни органи с оглед ефективно изпълнение на техните задачи в областта на застраховането и застрахователното посредничество.

Спазването на заложените в Директивата изисквания към застрахователните посредници за работа в различните страни на Европейския съюз следва да се осъществява от всички страни на ЕС, като се отчита и съответното национално законодателство. Тези изисквания създават необходимите условия за успешното прилагане на европейската Директива и за повишаване на ефективността от използването на човешките ресурси на Европейския съюз в областта на застрахователното посредничество.

РЕФОРМАТА В ЗДРАВНООСИГУРИТЕЛНАТА СИСТЕМА: ОСИГУРИТЕЛИТЕ ДА СЕ ГОТВЯТ ЗА ЗАСТРАХОВАТЕЛИ

(Продължава от стр. 2)

Друго от предложенията бе от 1 септември до края на 2008 г. здравноосигурените лица сами да изберат частен здравен фонд, който да оперира с част от вноската им. Неизбралите сами (както бе и при старта на пенсионната реформа) ще бъдат разпределени служебно. Изключва се служебно записване от работодател. На дружествата ще бъде забранено срещу санкция (отнемане на лиценза) да отказват лечение на възрастни, деца и хронично болни. Фондовете трябва да се лицензират като дружества за задължително здравно осигуряване от 1 юли т. г., да разполагат с капитал 10 млн. лв. и поне 100 000 записани лица до 1 януари 2009 г.

Това бяха първоначалните идеи, някои от които си останаха в сферата... на идеите.

Новото предложение на работната група е задължително здравно осигуряване да могат да извършват само лицензирани застрахователни дружества. Според предложението сега съществуващите здравноосигурителни дружества трябва да се лицензират като застрахователни компании. Същевременно лицензи-

раните застрахователни дружества, които искат да развият и здравноосигурителна дейност, ще получат допълнителен лиценз за задължително здравно осигуряване. Остава първоначалното изискване за поне 100 000 осигурени лица, чийто брой трябва да достигне в (не)определен момент 500 000. Дружествата трябва да имат регионални структури в областните градове, минимален капитал вече от 15 млн. лв. и информационна система за взаимодействие с НЗОК.

Ако получат лиценз от Комисията за финансов надзор в срок до 1 декември т.г., дружествата ще започнат кампания (до 15 февруари 2009 г.) за набирање на осигурени лица и да предоставят списъците с тях до 25 февруари 2009 г. За няколко дни (до 1 март 2009 г.) КФН ще се произнесе окончателно за издаването на лицензи, а до 15 март догодина Националната агенция по приходите трябва да разпреди служебно неизбралите застраховател лица.

Няма промяна в първоначалната идея по време на преходния период

да се запази съотношението за поделяне на здравните вноски между НЗОК и частните застрахователи в съотношение 70:30.

Според председателя на Асоциацията на българските застрахователи **Орлин Пенев** по принцип намерението здравноосигурителната дейност да се приравни със застрахователната е правилно, защото рискът в здравното осигуряване е краткосрочен. Дългосрочните рискове са в животозастраховането, където се носи риск с определени „дълги пари“.

В пенсионното осигуряване схемата е друга - там се трупа партия, която в един момент започва да се потребява. Докато в здравното осигуряване средствата постъпват в началото на годината; в края на годината рискът изтича и на следващата се започва отново. Така че здравното осигуряване по характер е много по-близо до застраховането и има резон да се приравни със застрахователната дейност. От АБЗ изразяват готовност да вземат участие с експертни становища в бъдещите разисквания по проектозакона.

